

Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett, 2018, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profitere på dette.

Dokumentnr.:	20-4729-8	Versjonsnr.:	5.01
Utgitt:	23/08/2018	Erstatter:	20/10/2016
Versjonsnr. transport:	5.00 (11/01/2018)		

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

3M 08800, 08823 QL Coating/ sealer/ Sprøytbart tetningsmateriale

Produktidentifikasjonsnumre

FS-9100-4132-6

7000080108

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Autoprodukt

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Postboks 300, Tærudgata 16, 2001 Lillestrøm.
Tlf:	06384
E-post:	nordicproductehsr@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

Dette produktet er et kit, og består av flere separate bestanddeler. Det er utarbeidet et sikkerhetsdatablad for hver av de ulike bestanddelene der dette er aktuelt. De respektive sikkerhetsdatabladene følger vedlagt. Vennligst oppbevar disse samlet. Aktuelle dokumentnummer for kit-bestanddeler er:

20-4721-5, 20-4720-7

TRANSPORTOPPLYSNINGER

FS-9100-4132-6

Ikke transportfarlig gods

MERKEETIKETT FOR KIT

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Klassifisering:

Akutt giftighet, kategori 4 - Acute Tox. 4; H332

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon, kategori 1 - Eye Dam. 1; H318

Etsende/irriterende for huden, kategori 2 - Skin Irrit. 2; H315

Sensibiliserende ved innånding, kategori 1 - Resp. Sens. 1; H334

Sensibiliserende ved hudkontakt, kategori 1 - Skin Sens. 1; H317

Kreftfremkallende egenskaper, kategori 2 - Carc. 2; H351

Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, kategori 3 - STOT SE 3; H335

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering, kategori 2 - STOT RE 2; H373

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord

FARE.

Symboler:

GHS05 (Etsende) | GHS07 (Utropstegn) | GHS08 (Helsefare) |

Farepiktogram

Inneholder:

ETYL-L-LAKTAT; Polymetylenpolyfenylenisocyanat

Faresetninger:

H332	Farlig ved innånding.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H315	Irriterer huden.
H334	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering: luftveiene

Sikkerhetssetninger

Forebyggende:

P260A	Ikke innånd damp.
P280B	Benytt vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

Førstehjelp:

P304 + P340	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
P342 + P311	Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310	Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Se sikkerhetsdatablad for % bestanddeler med ukjent giftighet eller fare (www.3M.no).

Informasjon om endringer:

Etikett: CLP ingredienser - kit-komponenter - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 1: Adresse - informasjon ble endret.

Avsnitt 01: E-post adresse - informasjon ble endret.

Avsnitt 1: 3M Id-nummer - informasjon ble endret.

Avsnitt 1: SAP id-nummer - informasjon ble endret.

Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Forebyggende - informasjon ble endret.

Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Førstehjelp - informasjon ble endret.

Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett, 2018, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profitere på dette.

Dokumentnr.:	20-4720-7	Versjonsnr.:	5.01
Utgitt:	23/08/2018	Erstatter:	20/10/2016

Versjonsnr. transport: 1.00 (30/05/2011)

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

3M 08800, 08823 QL Coating/ sealer/ Sprøytbart tetningsmateriale: Del A

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Autoprodukt

2K polyuretan sprøytbart tetningsmateriale.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Postboks 300, Tærudgata 16, 2001 Lillestrøm.
Tlf:	06384
E-post:	nordicproductehsr@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Klassifisering:

Akutt giftighet, kategori 4 - Acute Tox. 4; H332

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon, kategori 2 - Eye Irrit. 2; H319

Etsende/irriterende for huden, kategori 2 - Skin Irrit. 2; H315

Sensibiliserende ved innånding, kategori 1 - Resp. Sens. 1; H334

Sensibiliserende ved hudkontakt, kategori 1 - Skin Sens. 1; H317

Kreftfremkallende egenskaper, kategori 2 - Carc. 2; H351

Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, kategori 3 - STOT SE 3; H335

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering, kategori 2 - STOT RE 2; H373

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord
FARE.

Symboler:
GHS07 (Utropstegn) | GHS08 (Helsefare) |

Farepiktogram

Innholdsstoffer:

Bestanddeler	CAS-nr	EC-nr	Vekt%
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9		90 - 100

Faresetninger:

H332	Farlig ved innånding.	
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.	
H315	Irriterer huden.	
H334	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.	
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.	
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.	
H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.	
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering:	luftveiene

Sikkerhetssetninger

Forebyggende:

P260A	Ikke innånd damp.
P280E	Benytt vernehansker.

Førstehjelp:

P304 + P340	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
P342 + P311	Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P333 + P313	Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

Personer som tidligere er sensibilisert for isocyanater kan utvikle en kryss-sensibilisering for andre isocyanater.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3M 08800, 08823 QL Coating/ sealer/ Sprøytbart tetningsmateriale: Del A

Bestanddel	CAS-nr	EC-nr	REACH registreringsnummer:	Vekt%	Klassifisering
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9			90 - 100	Acute Tox. 4, H332; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Resp. Sens. 1, H334; Skin Sens. 1, H317; Carc. 2, H351; STOT SE 3, H335; STOT RE 2, H373

Se avsnitt 16 for fullstendig tekst på eventuelle H-setninger listet i dette avsnittet

For informasjon om bestanddelenes grenseverdi eller PBT eller vPvB status, se avsnitt 8 og 12 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Innånding:**

Bring vedkommende til frisk luft. Søk legehjelp ved ubehag.

Hudkontakt:

Vask umiddelbart med såpe og vann. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt. Dersom tegn/symptomer utvikles må lege kontaktes.

Øyekontakt:

Skyll umiddelbart med store mengder vann. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Søk legehjelp.

Svelging:

Skyll munnen. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Se avsnitt 11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke aktuelt

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak**5.1. Sløkkingsmidler**

Ved brann: Bruk et brannslukningsmiddel egnet til alminnelig brennbart materiale slik som vann eller skum til brannslukking.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ingen for dette produktet.

Farlige nedbrytnings- eller biprodukter**Stoff**

Karbonmonoksid
Karbondioksid

Betingelse

Under forbrenning
Under forbrenning

3M 08800, 08823 QL Coating/ sealer/ Sprøytbart tetningsmateriale: Del A

Hydrogencyanid
Nitrogenoksider.

Under forbrenning
Under forbrenning

5.3. Råd til brannsløkkingsmannskap

Det må brukes fullt verneutstyr inklusiv hjelm, åndedrettsbeskyttelsesapparat, jakke, bukse, bånd rundt armer, midje og bein, ansiktsmaske og beskyttende dekke for andre eksponerte deler av hodet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Evakuer området. Ventilert området med frisk luft. For store utslipp, eller søl i avgrensede områder, sørg for mekanisk ventilasjon for å spre eller suge ut dampene i tråd med god yrkeshygienisk praksis. Se øvrige avsnitt i databladet vedrørende informasjon om helserisiko, åndedrettsvern, ventilasjon og personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til miljøet. For større spill, dekk avløp og lag diker for å unngå adgang til kloakk-systemer eller vannreserver.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Demn opp spill. Hell en dekontaminerende løsning (90% vann, 8% konsentrert ammoniakk, 2% flytende rengjøringsmiddel) over spillet og la det reagere i 10 minutter. Eventuelt hell vann over spillet og la det reagere i mer enn 30 minutter. Dekk over med absorberende materiale. Bearbeid sølet fra ytterkantene og innad, dekk til med bentonitt, vermikulitt eller kommersielt tilgjengelig uorganisk absorberende materiale. Bland inn tilstrekkelig absorbent til det virker tørt. Husk, å tilsette absorberende materialer vil ikke fjerne fysiske farer, helse- eller miljøfarer. Samle så mye som mulig av sølt materiale. Plasseres i en egnet beholder. Beholderen må ikke lukkes før etter minst 48 timer for å unngå oppbygging av trykk. Fjern restene med et passende løsemiddel utvalgt av en kvalifisert og bemyndiget person. Ventilert området med frisk luft. Les og følg forholdsreglene på løsemiddelletiketten og i det tilhørende sikkerhetsdatablad. Avhend oppsamlet materiale så snart som mulig i samsvar med gjeldende lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Må ikke brukes i meget små rom eller i områder med liten eller ingen bevegelse i luften. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask grundig etter bruk. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Unngå utslipp til miljøet. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket for å unngå forurensing av vann eller luft. Ved mistanke om forurensing må ikke beholderen forsegles. Må oppbevares adskilt fra aminer.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se informasjon i avsnitt 7.1 og 7.2 for anbefalinger om håndtering og lagring. Se avsnitt 8 for eksponeringskontroll og anbefalinger om personlig verneutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Grenseverdier

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er grenseverdi ikke tilgjengelig for bestanddelen.

Bestanddel	CAS-nr	Detaljer	Grense	Anmerkninger
------------	--------	----------	--------	--------------

Diisocyanater 9016-87-9 Norsk forskrift Gj.sn (8 timer): 0,005 ppm; S Allergifremkallende (A)
(15 min): 0,01 ppm

Norsk forskrift : Tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren

Gj.sn: gjennomsnittskonsentrasjon over en 8-timersperiode

S: Kortidsverdi

T: Takverdi

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller

Bruk vanlig fortynningsventilasjon og/eller spesialventilasjon f.eks. punktavsug for å kontrollere at luftbåren eksponering holdes under tiltaksverdier og grenseverdier og/eller kontroller tåke, damp eller spray. Hvis ventilasjonen ikke er tilfredsstillende, bruk egnet åndedrettsvern.

8.2.2. Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ansikt

For å unngå kontakt med øyne / ansikt, velg og bruk øye/ansiktsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneutstyr bør benyttes alene eller i kombinasjon etter behov for å forhindre kontakt med øynene /ansikt:

Hel ansiktsskjerm

Vernebriller med ventiler

Gjeldende normer/ standarder

Bruk vernebriller/ ansiktsskjerm i henhold til EN 166

Hud- og håndvern

For å unngå hudkontakt, velg og bruk hansker og/eller verneklær basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Valget bør være basert på bruksfaktorer slik som eksponeringsnivåer, konsentrasjon av stoff eller stoffblanding, hyppighet, varighet, fysiske utfordringer slik som ekstreme temperaturer eller andre forhold. Konferer med din leverandør av hansker og/eller verneklær for valg av egnede materialer.

Hansker av følgende materiale(r) anbefales:

Stoff	Tykkelse (mm)	Gjennomtrengningstid
Neopren	Ingen data tilgjengelig	Ingen data tilgjengelig
Nitrilgummi	Ingen data tilgjengelig	Ingen data tilgjengelig

Gjeldende normer/ standarder

Bruk vernehansker testet i henhold til EN 374

Hvis dette produktet blir brukt på en måte som representerer et høyere potensial for eksponering (f. eks. spraying, høyt sprutpotensial etc.), kan det være nødvendig med bruk av beskyttelsesdress. For å unngå kontakt, velg og bruk kroppsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneklær anbefales: Forkle av neopren

Forkle - Nitril

Åndedrettsvern

Velg og bruk åndedrettsvern basert på en eksponeringsvurdering . Basert på konsentrasjonen av luftforurensninger i arbeidsatmosfæren velges en av følgende type(r) godkjent åndedrettsvern:

Helmaske med trykklufttilførsel. Europeiske standarder (CEN): EN14593-1:2005

Halv- eller helmaske med filter mot organiske damper og partikler. Europeiske standarder (CEN): EN405:2001 eller EN140/EN141/EN143 eller EN136/EN141/EN143.

For veiledning om valg av egnet åndedrettsvern, vennligst se www.3m.no/vern, eller kontakt verneavdelingen ved 3M Norge AS tlf.: 06384.

Gjeldende normer/ standarder

Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 136

Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136: filter type A og P

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Væske
Spesifikk fysisk form:	Brun væske
Utseende/Lukt	Brun, nesten luktfri
Deteksjonsgrense lukt	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
pH	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Kokepunkt/kokeområde	≥ 300 °C
Smeltepunkt	<i>Ikke aktuelt</i>
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
Eksplosjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Flammepunkt	≥ 250 °C [<i>Testmetode: Closed Cup</i>]
Selvantennelsestemperatur	≥ 500 °C
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Damptrykk	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Relativ tetthet	1,24 [<i>Std. ref.: Vann = 1</i>]
Vannløselighet	Uløselig
Løselighet ikke-vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordamping:	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Damptetthet	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Nedbrytningstemperatur	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Viskositet	200 mPa-s [ved 25 °C]
Tetthet	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>

9.2. Andre opplysninger

EU Flyktige organiske forbindelser (VOC)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Andel flyktige	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Produktet kan være reaktivt med visse forbindelser under visse forhold, se informasjon gitt under andre overskrifter i dette avsnittet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisasjon vil ikke forekomme.

10.4. Forhold som skal unngås

Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materiale

Aminer.

Reaksjon med vann, alkoholer eller aminer er ikke farlig hvis trykket som dannes kan slippes ut i fri luft for å forhindre for høyt trykk i beholderen.

Vann

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Stoff

Betingelse

Ingen kjente.

Se avsnitt 5.2 for farlige nedbrytningsprodukter under forbrenning.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data presentert i avsnitt 11 basert på FN's GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Tegn og symptomer på eksponering

Basert på testdata og/eller informasjon om bestanddeler, kan dette produktet gi følgende helseeffekter:

Innånding:

Luftveisirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte hoste, nysing, rennende nese, hodepine, heshet, og smerter i nese og svelg. Allergisk reaksjon i luftveiene: tegn/symptomer kan innbefatte pustebesvær, gispning, hosting og sammensnøring i brystet.

Hudkontakt:

Hudirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte rødhet på eksponeringsstedet, hevelse, kløe, tørrhet, sprekkdannelse, svie og smerte. Allergisk hudreaksjon (ikke foto-initiert): tegn/symptomer kan innbefatte rødhet, hevelse, blemmer og kløe.

Øyekontakt:

Alvorlig øyeirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte betydelig rødhet, hevelse, smerter, tårer, defekt lysgjennomtrengning i hornhinnen (hornhinnefordunkling) og nedsatt synsevne.

Svelging:

Mage/tarm irritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte smerter i buken, magesyke, kvalme, oppkast og diarè.

Øvrige helseeffekter:

Langvarig eller gjentatt eksponering kan føre til effekter på målorganer:

Effekter på luftveier: Tegn/ symptomer kan være hoste, andpustenhet, trange luftveier, økt hjerterytme, blålig hudfarge (cyanosis), økt spyttproduksjon, forandringer i lungefunksjon, og/eller pustevasker.

Tilleggsinformasjon:

Personer som tidligere er sensibilisert for isocyanater kan utvikle en kryss-sensibilisering for andre isocyanater.

Toksikologiske data

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Akutt giftighet

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg

3M 08800, 08823 QL Coating/ sealer/ Sprøytbart tetningsmateriale: Del A

Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 0,368 mg/l
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Svelging	Rotte	LD50 31 600 mg/kg

ATE = estimert akutt giftighet (acute toxicity estimate)

Etsende eller irriterende for huden

Navn	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	offisiell klassifisering	Irriterende

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Navn	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	offisiell klassifisering	Sterkt irriterende

Sensibiliserende ved hudkontakt

Navn	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	offisiell klassifisering	Sensibiliserende

Sensibiliserende ved innånding

Navn	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Menneske	Sensibiliserende

Kjønnsцелеmutagenitet

Navn	Ekspone ringsvei	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	In vitro	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering

Kreftfremkallende egenskaper

Navn	Ekspone ringsvei	Art	Verdi
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Innånding	Rotte	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering

Reproduksjonstoksisitet**Effekter på reproduksjon og/eller utvikling**

Navn	Ekspone ringsvei	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone rings tid
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Innånding	Ikke klassifisert for utvikling	Rotte	NOAEL 0,004 mg/l	ved organogenese

Målorgan(er)**Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering**

Navn	Ekspone ringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone rings tid
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Innånding	irritasjon av luftveiene	Kan forårsake irritasjon av luftveiene	offisiell klassifisering	NOAEL Ikke tilgjengelig	

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	Innånding	luftveiene	Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.	Rotte	LOAEL 0,004 mg/l	13 uker

Aspirasjonsfare

For bestanddelen(e) er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Bruk kontaktinformasjonen på første side av dette sikkerhetsdatabladet for ytterligere toksikologisk informasjon om produktet og/eller bestanddelene.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data presentert i avsnitt 12 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

12.1. Giftighet

Ingen testdata tilgjengelig for produkt

Stoff	CAS #	Organisme	Type	Eksponering	Test slutt punkt	Testresultat
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Daphnia	Estimert	24 timer	EC50	>100 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Eksperiment Hydrolyse		Hydrolyse halveringstid	<2 timer (t 1/2)	Andre metoder
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Estimert Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	0 vekt%	OECD 301C - MITI (I)

12.3. Bioakkumuleringsevne

Stoff	Cas No.	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Estimert BCF-Karpe	28 dager	Bioakkumulasjonsfaktor	200	Andre metoder

12.4. Mobilitet i jord

Kontakt 3M for mer informasjon

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

12.6. Andre skadelige virkninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: Disponering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Innhold/holder avhendes i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.

Lever avfall til et offentlig godkjent avfallsanlegg. Alternativ for fjerning av avfall: Produktet forbrennes i godkjent frobrenningsanlegg. Fullstendig destruksjon kan kreve bruk av ekstra drivstoff under forbrenningsprosessen. Tomme beholdere/ fat som brukes til transport og håndtering av farlige kjemikalier (kjemiske stoffer/ blandinger/ preparater klassifisert som farlig i henhold til gjeldende forskrifter) skal vurderes, lagres, behandles og avhendes som farlig avfall med mindre annet er beskrevet i gjeldende avfallsforskrift. Rådfør med respektive myndigheter for å bestemme tilgjengelige behandlings- og disponeringsfasiliteter.

Anbefalte avfallsgrupper baseres på hvordan produktet anvendes. Ettersom dette er utenfor 3Ms kontroll, anbefales ingen avfallskode(r) for produkter etter bruk. Vennligst referer til avfallsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall) for å tildele riktig avfallsgruppe til ditt avfall. Sørg for at nasjonale og/eller regionale reguleringer overholdes, og bruk alltid offentlig godkjent innsamler, mottaks- eller behandlingsanlegg for farlig avfall ved avhending.

EAL-kode (som solgt produkt):

- 080409* avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.
080501* avfall av isocyanater

Avfallsstoffnummer

- 7121 Polymeriserende stoff, isocyanater.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/ IMDG/ IATA: Ikke transportfarlig gods.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****Kreftfremkallende egenskaper**

<u>Bestanddel</u>	<u>CAS-nr</u>	<u>Klassifisering</u>	<u>Regelverk</u>
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Carc. 2	3M klassifisert i henhold til forordning (EC) No 1272/2008
Polymetylenpolyfenylenisocyanat	9016-87-9	Gr. 3: Ikke klassifiserbart	IARC - International Agency for Research on Cancer

Global inventory status

Kontakt 3M for ytterligere informasjon. Komponentene i dette produktet er i samsvar med bestemmelsene i Korea Chemical Control Act. Visse restriksjoner kan gjelde. Kontakt salgssavdeling for ytterligere informasjon. Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med bestemmelsene i Australia National Industrial Chemical Notification and Assessment Scheme (NICNAS). Visse restriksjoner kan gjelde. Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med bestemmelsene i Japan Chemical Substance Control Law. Visse restriksjoner kan gjelde. Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med bestemmelsene i Japan Industrial Safety and Health Law. Visse restriksjoner kan gjelde. Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med bestemmelsene i Filippinenes RA 6969. Visse restriksjoner kan gjelde. Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med CEPA-kravene om kjemisk forhåndsmelding (Canada). Dette produktet er i tråd med "Measures on Environmental Management of New Chemical Substances". Alle ingrediensene er oppført i eller unntatt fra "China IECSC inventory". Bestanddelene i dette produktet er i samsvar med TSCA-kravene om kjemisk forhåndsmelding (USA-regelverk). Bestanddel av dette produktet er oppført på den aktive delen av TSCA inventory hvor dette er nødvendig.

Deklarasjonsnummer, Produktregisteret:

PRN: 82308

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En vurdering av kjemikaliesikkerhet har ikke blitt utført for stoffet/stoffblandingen i overensstemmelse med kravene i forordning 1907/2006 og dens endringer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over relevante H-setninger

H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H334	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Produktet inneholder isocyanater og bør ikke brukes av personer som er allergiske/følsomme for dette. Ved kontakt med stoffet kan allergiske reaksjoner utløses.

Alle som arbeider med isocyanatbaserte produkter bør få opplæring som gjør arbeidstageren i stand til å jobbe forsvarlig med denne typen produkter.

Informasjon om endringer:

Avsnitt 1: Adresse - informasjon ble slettet.

Telefon - informasjon ble slettet.

Avsnitt 01: E-post adresse - informasjon ble slettet.

Avsnitt 01: Adresse - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 01: Epostadresse - informasjon ble tilføyd.

Section 01: Norway Company Telephone - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 01: Nettadresse - informasjon ble tilføyd.

Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Forebyggende - informasjon ble endret.

Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Førstehjelp - informasjon ble endret.

Avsnitt 3: Tabell - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 3: Tabell - informasjon ble slettet.

Avsnitt 5: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 5: Tabell - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 6: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 7: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 8: Tabell grenseverdier - informasjon ble endret.

Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 10: Tabell over farlige nedbrytningsprodukter eller biprodukter - informasjon ble endret.

Avsnitt 10: Tekst farlige nedbrytningsprodukter under forbrenning. - informasjon ble tilføyd.

Avsnitt 11: Tabell for reproduksjonstoksitet - informasjon ble endret.

Avsnitt 12: Informasjon om bestanddels økotoksitet - informasjon ble endret.

Avsnitt 12: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 13.1 Notat avfallsbehandling - informasjon ble endret.

Avsnitt 13: Informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 15: Vurdering av kjemikaliesikkerhet - informasjon ble endret.

Avsnitt 15: Status i globale kjemikalierregistre - informasjon ble endret.

Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon - informasjon ble endret.

Avsnitt 16: Nettadresse - informasjon ble slettet.

Enhver befatning med dette produktet er forbundet med risiko slik det er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet og på våre nettsider med eventuelle henvisninger/linker (heretter samlet benevnt som "tilhørende informasjon"). Brukeren plikter å sette seg inn i den tilhørende informasjonen som er gitt om produktet, herunder om forholdsregler og om risiko ved befatning, bruk, håndtering, lagring m.v. Den tilhørende informasjonen er utarbeidet på grunnlag av kjente opplysninger om produktet og dets innhold på omsetningstidspunktet, samt vår oppfatning om bruk og håndtering av produktet under normale forhold. Vi skal ikke holdes ansvarlig for a) enhver befatning med og bruk av produktet som ikke er i samsvar med anbefalinger gitt i den tilhørende informasjonen, b) for enhver skade som kan relateres til eller som skyldes risiko/omstendigheter som er beskrevet i den tilhørende informasjonen, og c) for enhver skade som skyldes at produktet er brukt til annet formål enn som et sluttprodukt, herunder at produktet er brukt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser.

Se www.3m.no for 3M Norge AS sine sikkerhetsdatablader.

Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett, 2016, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profitere på dette.

Dokumentnr.:	20-4721-5	Versjonsnr.:	5.00
Utgitt:	19/10/2016	Erstatter:	11/02/2015

Versjonsnr. transport: 1.00 (30/05/2011)

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

3M 08800, 08823 Sprøytbart tetningsmateriale; Del B

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Autoprodukt

2K polyuretan sprøytbart tetningsmateriale.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Hvamveien 6, Postboks 100, 2026 Skjetten.
Tlf:	06384
E-post:	miljo.no@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Klassifisering:

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon, kategori 1 - Eye Dam. 1; H318

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord

FARE.

Symboler:

GHS05 (Etsende) |

Farepiktogram**Innholdsstoffer:**Bestanddel
ETYL-L-LAKTATCAS-nr
687-47-8Vekt%
5 - 10**Faresetninger:**

H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sikkerhetssetninger**Forebyggende:**

P280A Benytt vernebriller/ansiktsskjerm.

Førstehjelp:P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

19% av blandingen består av bestanddeler med ukjent akutt oral giftighet.

Inneholder 25% av ingredienser med ukjent fare for vannmiljøet.

2.3. Andre farer

Ingen kjente

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Bestanddeler	CAS-nr	EC-nr.	Vekt%	Klassifisering
Kalsiumkarbonat	1317-65-3	215-279-6	30 - 60	Stoffet er ikke fareklassifisert
Forgrenet polyol	Trade Secret		10 - 30	Stoffet er ikke fareklassifisert
Amerikansk olje (castor oil)	8001-79-4	232-293-8	10 - 30	Stoffet er ikke fareklassifisert
Mykner	Trade Secret		5 - 10	Stoffet er ikke fareklassifisert
ETYL-L-LAKTAT (REACH Reg. Nr.:01-2119516234-49)	687-47-8	211-694-1	5 - 10	Flam. Liq. 3, H226; Eye Dam. 1, H318; STOT SE 3, H335 - Merknad C (CLP)
Zeolitter	1318-02-1	215-283-8	1 - 5	Stoffet er ikke fareklassifisert
Titandioksid (REACH Reg. Nr.:01-2119489379-17)	13463-67-7	236-675-5	1 - 5	Stoffet har en grenseverdi for forurensing i arbeidsatmosfæren
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	67762-90-7		1 - 5	Stoffet har en grenseverdi for forurensing i arbeidsatmosfæren
Overflatebehandling	Trade Secret		< 1,5	Stoffet er ikke fareklassifisert

Se avsnitt 16 for fullstendig tekst på eventuelle H-setninger listet i dette avsnittet

For informasjon om bestanddelenes grenseverdi eller PBT eller vPvB status, se avsnitt 8 og 12 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:

Bring vedkommende til frisk luft. Søk legehjelp ved ubehag.

Hudkontakt:

Vask med såpe og vann. Hvis tegn/symptomer oppstår, kontakt lege.

Øyekontakt:

Skyll straks med store mengder vann i minst 15 minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Søk legehjelp.

Svelging:

Skyll munnen. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Se avsnitt 11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke aktuelt

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Ved brann: Slukk med et brannslukningsmiddel egnet til brannfarlige væsker, slik som pulver eller karbondioksid.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Varme fra brann kan forårsake at lukkede beholdere eksploderer grunnet økt trykk.

5.3. Råd til brannsløkkingsmannskap

Vann kan ikke slukke brann effektivt, men bør imidlertid brukes til nedkjøling av brannekspionerte beholdere og overflater og til å avverge eksplosiv lekkasje.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Evakuer området. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Ventiler området med frisk luft. For store utslipp, eller søl i avgrensede områder, sørg for mekanisk ventilasjon for å spre eller suge ut dampene i tråd med god yrkeshygienisk praksis. Advarsel! En motor kan være en antenneskilde og kan forårsake at lettantennelig støv i området antennes eller eksploderer. Se øvrige avsnitt i databladet vedrørende informasjon om helseisisiko, åndedrettsvern, ventilasjon og personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til miljøet. For større spill, dekk avløp og lag diker for å unngå adgang til kloakk-systemer eller vannreserver.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Bearbeid sølet fra ytterkantene og innad, dekk til med bentonitt, vermikulitt eller kommersielt tilgjengelig uorganisk absorberende materiale. Bland inn tilstrekkelig absorberende til det virker tørt. Husk, å tilsette absorberende materialer vil ikke

fjerne fysiske farer, helse- eller miljøfarer Samle så mye som mulig av sølt materiale ved bruk av ikke-gnistdannende redskap. Plasser i en egnet metallbeholder godkjent for transport av ansvarlige myndigheter. Fjern restene med et passende løsemiddel utvalgt av en kvalifisert og bemyndiget person. Ventilér området med frisk luft. Les og følg forholdsreglene på løsemiddeletiketten og i det tilhørende sikkerhetsdatablad. Lukk beholderen. Avhend det oppsamlede materialet så raskt som mulig.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Refer to Section 8 and Section 13 for more information

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask grundig etter bruk. Unngå kontakt med oksidasjonsmidler (f.eks klor, kromsyre etc.) Bruk påkrevd personlig verneutstyr (f.eks hansker, åndedrettsvern..)

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. Hold beholderen tett lukket for å unngå forurensing av vann eller luft. Ved mistanke om forurensing må ikke beholderen forsegles. Må ikke lagres varmt. Lagres ikke sammen med syrer. Oppbevares adskilt fra oksidasjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se informasjon i avsnitt 7.1 og 7.2 for anbefalinger om håndtering og lagring. Se avsnitt 8 for eksponeringskontroll og anbefalinger om personlig verneutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Grenseverdier

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er grenseverdi ikke tilgjengelig for bestanddelen.

Bestanddel	CAS-nr	Detaljer	Grense	Anmerkninger
Titandioksid	13463-67-7	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 5 mg/m ³	
Silika, amorf	67762-90-7	Norsk forskrift	Gj. sn (8 timer): 1,5 mg/m ³ (beregnet som respirabelt støv)	

Norsk forskrift : Tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren

Gj.sn: gjennomsnittskonsentrasjon over en 8-timersperiode

S: Kortidsverdi

T: Takverdi

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller

Bruk vanlig forynningsventilasjon og/eller spesialventilasjon f.eks. punktavsug for å kontrollere at luftbåren eksponering holdes under tiltaksverdier og grenseverdier og/eller kontroller tåke, damp eller spray. Hvis ventilasjonen ikke er tilfredsstillende, bruk egnet åndedrettsvern. Herdeområder må ventileres til fri-luft eller til egnet innretning for utslippskontroll.

8.2.2. Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ansikt

For å unngå kontakt med øyne / ansikt, velg og bruk øye/ansiktsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneutstyr bør benyttes alene eller i kombinasjon etter behov for å forhindre kontakt med øynene /ansikt:

Hel ansiktsskjerm
Vernebriller med ventiler

Hud- og håndvern

For å unngå hudkontakt, velg og bruk hansker og/eller verneklær basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Valget bør være basert på bruksfaktorer slik som eksponeringsnivåer, konsentrasjon av stoff eller stoffblanding, hyppighet, varighet, fysiske utfordringer slik som ekstreme temperaturer eller andre forhold. Konferer med din leverandør av hansker og/eller verneklær for valg av egnede materialer.

Hansker av følgende materiale(r) anbefales:

Stoff	Tykkelse (mm)	Gjennomtrengningstid
Nitrilgummi	Ingen data tilgjengelig	Ingen data tilgjengelig

Åndedrettsvern

Velg og bruk åndedrettsvern basert på en eksponeringsvurdering. Basert på konsentrasjonen av luftforurensninger i arbeidsatmosfæren velges en av følgende type(r) godkjent åndedrettsvern:

Helmaske med trykklufttilførsel. Europeiske standarder (CEN): EN14593-1:2005

Halv- eller helmaske med filter mot organiske damper og partikler. Europeiske standarder (CEN): EN405:2001 eller EN140/EN141/EN143 eller EN136/EN141/EN143.

For veiledning om valg av egnet åndedrettsvern, vennligst se www.3m.no/vern, eller kontakt verneavdelingen ved 3M Norge AS tlf.: 06384.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Væske
Spesifikk fysisk form:	Pasta
Utseende/Lukt	Grå farge karakteristisk lukt
Deteksjonsgrense lukt	Ingen informasjon tilgjengelig
pH	Ingen informasjon tilgjengelig
Kokepunkt/kokeområde	Ingen informasjon tilgjengelig
Smeltepunkt	Ikke aktuelt
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
Eksplosjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Flammepunkt	>=80 °C [Testmetode:Closed Cup]
Selvantennelsestemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	Ingen informasjon tilgjengelig
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	Ingen informasjon tilgjengelig
Damptrykk	Ingen informasjon tilgjengelig
Relativ tetthet	1,29 - 1,45 [Std. ref.:Vann = 1]
Vannløselighet	Ingen informasjon tilgjengelig
Løselighet ikke-vann	Ingen informasjon tilgjengelig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Ingen informasjon tilgjengelig
Fordamping:	Ingen informasjon tilgjengelig
Damptetthet	Ingen informasjon tilgjengelig
Nedbrytningstemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig
Viskositet	75 000 - 120 000 mPa-s [ved 23 °C] [Testmetode:Brookfield]
Tetthet	Ingen informasjon tilgjengelig

9.2. Andre opplysninger

Andel flyktige	5,8 - 6,5 %
----------------	-------------

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Produktet kan være reaktivt med visse forbindelser under visse forhold, se informasjon gitt under andre overskrifter i dette avsnittet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisasjon vil ikke forekomme.

10.4. Forhold som skal unngås

Varme

Gnister og/eller flammer

10.5. Uforenlige materiale

Vann

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

<u>Stoff</u>	<u>Betingelse</u>
Karbonmonoksid	Ikke spesifisert
Karbondioksid	Ikke spesifisert

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikalietts klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data presentert i avsnitt 11 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Tegn og symptomer på eksponering

Basert på testdata og/eller informasjon om bestanddeler, kan dette produktet gi følgende helseeffekter:

Innånding:

Luftveisirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte hoste, nysing, rennende nese, hodepine, heshet, og smerter i nese og svelg. Sprøytet materiale kan gi irritasjon i luftveiene. Tegn/symptomer kan innbefatte hoste, nysing, rennende nese, hodepine, heshet og smerte i nese og svelg.

Hudkontakt:

Kontakt med huden under bruk av produktet forventes ikke å gi irritasjon av betydning.

Øyekontakt:

Etsende (Etsesår øyne): tegn/symptomer kan innbefatte defekt lysgjennomtrengning i hornhinnen (hornhinnefordunkling), kjemiske brannsår, sterke smerter, tårer, sår (ulcus), nedsatt synsevne eller tap av synet. Damp som dannes under herdeprosessen kan medføre irritasjon i øynene. Tegn/symptomer kan innbefatte rødhet, hevelse, smerte, tårer, og sløret og tåket syn.

Svelging:

Mage/tarm irritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte smerter i buken, magesyke, kvalme, oppkast og diarè.

Øvrige helseeffekter:

Kreftfremkallende egenskaper:

Inneholder et kjemikalie eller kjemikalier som kan forårsake kreft.

Toksikologiske data

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Akutt giftighet

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
Produkt	Svelging		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >5 000 mg/kg
Kalsiumkarbonat	Dermal	Rotte	LD50 > 2 000 mg/kg
Kalsiumkarbonat	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 3 mg/l
Kalsiumkarbonat	Svelging	Rotte	LD50 6 450 mg/kg
Amerikansk olje (castor oil)	Dermal		LD50 beregnet til > 5 000
Amerikansk olje (castor oil)	Svelging		LD50 beregnet til > 5 000
ETYL-L-LAKTAT	Dermal		beregnet til > 5 000 mg/kg
ETYL-L-LAKTAT	Innånding - støv/tåke		beregnet til > 12,5 mg/l
ETYL-L-LAKTAT	Innånding - damp		beregnet til > 50 mg/l
ETYL-L-LAKTAT	Svelging		beregnet til > 5 000 mg/kg
Mykner	Dermal	Rotte	LD50 > 1 055 mg/kg
Mykner	Svelging	Rotte	LD50 > 15 825 mg/kg
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 > 0,691 mg/l
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Svelging	Rotte	LD50 > 5 110 mg/kg
Zeolitter	Dermal	Kanin	LD50 > 2 000 mg/kg
Zeolitter	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 > 4,57 mg/l
Zeolitter	Svelging	Rotte	LD50 > 5 000 mg/kg
Titandioksid	Dermal	Kanin	LD50 > 10 000 mg/kg
Titandioksid	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 > 6,82 mg/l
Titandioksid	Svelging	Rotte	LD50 > 10 000 mg/kg

ATE = estimert akutt giftighet (acute toxicity estimate)

Etsende eller irriterende for huden

Navn	Art	Verdi
Kalsiumkarbonat	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Amerikansk olje (castor oil)	Menneske	Minimalt irriterende
Mykner	Menneske og dyr	Ingen vesentlig irritasjon
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Zeolitter	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Titandioksid	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Navn	Art	Verdi

3M 08800, 08823 Sprøytbart tetningsmateriale; Del B

Kalsiumkarbonat	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Amerikansk olje (castor oil)	Kanin	Svakt irriterende
Mykner	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Zeolitter	Kanin	Svakt irriterende
Titandioksid	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon

Sensibiliserende ved hudkontakt

Navn	Art	Verdi
Amerikansk olje (castor oil)	Menneske	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Menneske og dyr	Ikke sensibiliserende
Titandioksid	Menneske og dyr	Ikke sensibiliserende

Sensibiliserende ved innånding

For bestanddelen(e) er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Kjønnsцелеmutagenitet

Navn	Ekspone- ringsvei	Verdi
Amerikansk olje (castor oil)	In vitro	Ikke mutagent
Amerikansk olje (castor oil)	In vivo	Ikke mutagent
Mykner	In vitro	Ikke mutagent
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	In vitro	Ikke mutagent
Titandioksid	In vitro	Ikke mutagent
Titandioksid	In vivo	Ikke mutagent

Kreftfremkallende egenskaper

Navn	Ekspone- ringsvei	Art	Verdi
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Ikke spesifisert	Mus	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering
Titandioksid	Svelging	Flere dyrearter	Ikke kreftfremkallende
Titandioksid	Innånding	Rotte	Kreftfremkallende

Reproduksjonstoksisitet**Effekter på reproduksjon og/eller utvikling**

Navn	Ekspone- ringsvei	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone- rings- stid
Kalsiumkarbonat	Svelging	Ikke giftig for utvikling	Rotte	NOAEL 625 mg/kg/day	før og under svangerskap
Mykner	Svelging	Ikke giftig for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 530 mg/kg/day	1 generasjon
Mykner	Svelging	Ikke giftig for utvikling	Rotte	NOAEL 530 mg/kg/day	1 generasjon
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Svelging	Ikke giftig for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 509 mg/kg/day	1 generasjon
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Svelging	Ikke giftig for mannlig reproduksjon	Rotte	NOAEL 497 mg/kg/day	1 generasjon
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Svelging	Ikke giftig for utvikling	Rotte	NOAEL 1 350 mg/kg/day	ved organogenese

Målorgan(er)**Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering**

Navn	Ekspone- rings- vei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone- rings- stid
------	---------------------------	--------------	-------	-----	--------------	----------------------------

3M 08800, 08823 Sprøytbart tetningsmateriale; Del B

	ingsvei					tid
Kalsiumkarbonat	Innånding	luftveiene	Alle data er negative	Rotte	NOAEL 0,812 mg/l	90 minutter

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
Kalsiumkarbonat	Innånding	luftveiene	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	yrkeseksponering
Amerikansk olje (castor oil)	Svelging	hjerne hematopoietisk system lever	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	NOAEL 4 800 mg/kg/day	13 uker
Amerikansk olje (castor oil)	Svelging	nyre og/eller blære	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Mus	NOAEL 13 000 mg/kg/day	13 uker
Mykner	Svelging	lever nyre og/eller blære	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	NOAEL 1 490 mg/kg/day	90 dager
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	Innånding	luftveiene Silikose	Alle data er negative	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	yrkeseksponering
Titandioksid	Innånding	luftveiene	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	LOAEL 0,01 mg/l	2 år
Titandioksid	Innånding	lungefibrose	Alle data er negative	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	yrkeseksponering

Aspirasjonsfare

For bestanddelen(e) er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Bruk kontaktinformasjonen på første side av dette sikkerhetsdatabladet for ytterligere toksikologisk informasjon om produktet og/eller bestanddelene.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikalietts klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data presentert i avsnitt 12 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

12.1. Giftighet

Ingen testdata tilgjengelig for produkt

Stoff	CAS-nr	Organisme	Type	Eksponering	Test sluttspunkt	Testresultat
Zeolitter	1318-02-1		Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering			
Titandioksid	13463-67-7	Sheepshead Minnow	Eksperiment	96 timer	LC50	>240 mg/l
Titandioksid	13463-67-7	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	>100 mg/l
Titandioksid	13463-67-7	Daphnia	Eksperiment	30 dager	NOEC	3 mg/l
Titandioksid	13463-67-7	Fisk	Eksperiment	30 dager	NOEC	>100 mg/l
Kalsiumkarbonat	1317-65-3	Regnbueørret	Eksperiment	21 dager	NOEC	>100 mg/l
Kalsiumkarbonat	1317-65-3	Western Mosquitofish	Eksperiment	96 timer	LC50	>100 mg/l

3M 08800, 08823 Sprøytbart tetningsmateriale; Del B

Amerikansk olje (castor oil)	8001-79-4	Sebrafisk	Eksperiment	96 timer	LC50	>10 000 mg/l
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	67762-90-7		Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering			
ETYL-L-LAKTAT	687-47-8	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	560 mg/l
ETYL-L-LAKTAT	687-47-8	Sebrafisk	Eksperiment	96 timer	LC50	320 mg/l
Mykner	Trade Secret		Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering			

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
ETYL-L-LAKTAT	687-47-8	Eksperiment Fotolyse		Fotolytisk halveringstid (i luft)	8.1 dager (t 1/2)	Andre metoder
Zeolitter	1318-02-1	Eksperiment Hydrolyse		Hydrolyse halveringstid	2 måneder (t 1/2)	Andre metoder
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	67762-90-7	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Titandioksid	13463-67-7	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Mykner	Trade Secret	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Kalsiumkarbonat	1317-65-3	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
ETYL-L-LAKTAT	687-47-8	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	75 vekt%	OECD 301D - Closed Bottle Test
Amerikansk olje (castor oil)	8001-79-4	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	64 vekt%	OECD 301D - Closed Bottle Test

12.3. Bioakkumuleringsevne

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
Dimetylsiloksan, reaksjonsprodukt med silika	67762-90-7	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Mykner	Trade Secret	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Kalsiumkarbonat	1317-65-3	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Zeolitter	1318-02-1	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Amerikansk olje (castor oil)	8001-79-4	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Titandioksid	13463-67-7	Eksperiment BCF-Karpe	42 dager	Bioakkumulasjonsfaktor	9.6	Andre metoder
ETYL-L-LAKTAT	687-47-8	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	0.6	Andre metoder

12.4. Mobilitet i jord

Kontakt 3M for mer informasjon

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen informasjon tilgjengelig på nåværende tidspunkt. Kontakt 3M for mer informasjon.

12.6. Andre skadelige virkninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Se avsnitt 11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

Lever avfall til et offentlig godkjent avfallsanlegg. Tomme beholdere/ fat som brukes til transport og håndtering av farlige kjemikalier (kjemiske stoffer/ blandinger/ preparater klassifisert som farlig i henhold til gjeldende forskrifter) skal vurderes, lagres, behandles og avhendes som farlig avfall med mindre annet er beskrevet i gjeldende avfallsforskrift. Rådfør med respektive myndigheter for å bestemme tilgjengelige behandlings- og disponeringsfasiliteter.

Anbefalte avfallsgrupper baseres på hvordan produktet anvendes. Ettersom dette er utenfor 3Ms kontroll, anbefales ingen avfallskode(r) for produkter etter bruk. Vennligst referer til avfallsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall) for å tildele riktig avfallsgruppe til ditt avfall. Sørg for at nasjonale og/eller regionale reguleringer overholdes, og bruk alltid offentlig godkjent innsamler, mottaks- eller behandlingsanlegg for farlig avfall ved avhending.

EAL-kode (som solgt produkt):

- 080409* avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.
200127* maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer.

Avfallsstoffnummer

- 7121 Polymeriserende stoff, isocyanater.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/ IMDG/ IATA: Ikke transportfarlig gods.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****Kreftfremkallende egenskaper**

<u>Bestandtdeler</u>	<u>CAS-nr</u>	<u>Klassifisering</u>	<u>Regelverk</u>
Titandioksid	13463-67-7	Kreftfremkallende	IARC - International Agency for Research on Cancer
Zeolitter	1318-02-1	Gr. 3: Ikke klassifiserbart	IARC - International Agency for Research on Cancer

Global inventory status

Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Deklarasjonsnummer, Produktregisteret:

PRN: 82309

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ikke aktuelt

AVSNITT 16: Andre opplysninger**Liste over relevante H-setninger**

- H226 Brannfarlig væske og damp.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Informasjon om endringer:

CLP: Tabell med bestanddeler - informasjon ble endret.
Avsnitt 2: Identifikasjon av relevante farer - informasjon ble slettet.
Etikett: Symboltekst - informasjon ble slettet.
Etikett: Piktogram - informasjon ble slettet.
Etikett: Signalord - informasjon ble endret.
Avsnitt 2: Informasjon om innholdsstoff - informasjon ble slettet.
Avsnitt 2: R-setningsreferanse - informasjon ble slettet.
R-setning - informasjon ble slettet.
S-setning - informasjon ble slettet.
Avsnitt 3: Tabell - informasjon ble endret.
Avsnitt 3: Informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 3: Referanse til avsnitt 16 for informasjon om H-setninger - informasjon ble tilføyd.
Avsnitt 3: Informasjon - informasjon ble slettet.
Avsnitt 3: Referanse til avsnitt 15 for informasjon om merknad - informasjon ble slettet.
Avsnitt 6: Informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 7: Håndtering og lagring - informasjon ble endret.
Avsnitt 7: Informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 8: Tabell grenseverdier - informasjon ble endret.
Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble tilføyd.
Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble slettet.
Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 11: Tabell akutt giftighet - informasjon ble endret.
Avsnitt 11: Tabell for reproduksjonstoksisitet - informasjon ble endret.
Avsnitt 11: Tabell for alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 11: Tabell for etsende eller irriterende for huden - informasjon ble endret.
Avsnitt 11: Tabell for spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering - informasjon ble endret.
Avsnitt 12: Informasjon om bestanddels økotoksisitet - informasjon ble endret.
Avsnitt 12: Informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 15: Informasjon om kreft - informasjon ble endret.
Avsnitt 16: Liste over relevante R-setninger - informasjon ble slettet.
Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon - informasjon ble endret.
Avsnitt 16: UK disclaimer - informasjon ble endret.

Enhver befatning med dette produktet er forbundet med risiko slik det er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet og på våre nettsider med eventuelle henvisninger/linker (heretter samlet benevnt som "tilhørende informasjon"). Brukeren plikter å sette seg inn i den tilhørende informasjonen som er gitt om produktet, herunder om forholdsregler og om risiko ved befatning, bruk, håndtering, lagring m.v. Den tilhørende informasjonen er utarbeidet på grunnlag av kjente opplysninger om produktet og dets innhold på omsetningstidspunktet, samt vår oppfatning om bruk og håndtering av produktet under normale forhold. Vi skal ikke holdes ansvarlig for a) enhver befatning med og bruk av produktet som ikke er i samsvar med anbefalinger gitt i den tilhørende informasjonen, b) for enhver skade som kan relateres til eller som skyldes risiko/omstendigheter som er beskrevet i den tilhørende informasjonen, og c) for enhver skade som skyldes at produktet er brukt til annet formål enn som et sluttprodukt, herunder at produktet er brukt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser.

Se www.3m.no for 3M Norge AS sine sikkerhetsdatablader.